

Brüsszel, 2026. július 3.
(OR. en)

11128/26

ECOFIN 918
UEM 322
SOC 447
EMPL 249
COMPET 862
ENV 838
EDUC 304
ENER 460
JAI 898
GENDER 135
JEUN 178
SAN 536
ECB
EIB

FELJEGYZÉS

Küldi:	a Tanács Főtitkársága
Címzett:	az Állandó Képviselők Bizottsága/a Tanács
Tárgy:	A TANÁCS AJÁNLÁSA Luxemburg gazdaság-, szociál-, foglalkoztatás-, strukturális és költségvetési politikájáról

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a COM(2026) 216 final bizottsági javaslaton alapuló fenti tanácsi ajánlástervezet több tanácsi bizottság által módosított és jóváhagyott, és a Gazdasági és Pénzügyi Bizottság által véglegesített szövegét.

A TANÁCS AJÁNLÁSA

Luxemburg gazdaság-, szociál-, foglalkoztatás-, strukturális és költségvetési politikájáról

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 121. cikke (2) bekezdésére és 148. cikke (4) bekezdésére,

tekintettel a gazdaságpolitikák hatékony összehangolásáról és a többoldalú költségvetési felügyeletről, valamint az 1466/97/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2024. április 29-i (EU) 2024/1263 európai parlamenti és tanácsi rendeletre¹ és különösen annak 3. cikke (3) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság ajánlására,

tekintettel az Európai Parlament állásfoglalásaira,

tekintettel az Európai Tanács következtetéseire,

tekintettel a Foglalkoztatási Bizottság véleményére,

tekintettel a Gazdasági és Pénzügyi Bizottság véleményére,

tekintettel a szociális védelemmel foglalkozó bizottság véleményére,

tekintettel a Gazdaságpolitikai Bizottság véleményére,

¹ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/1263 rendelete (2024. április 29.) a gazdaságpolitikák hatékony összehangolásáról és a többoldalú költségvetési felügyeletről, valamint az 1466/97/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L, 2024/1263, 2024.4.30., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj>).

mivel:

- (1) Az (EU) 2024/1263 rendelet rögzíti, hogy a gazdasági kormányzási keret célkitűzése a rendezett és fenntartható államháztartás, a fenntartható és inkluzív növekedés, valamint a reziliencia reformok és beruházások révén történő előmozdítása, továbbá a túlzott költségvetési hiányok kialakulásának megelőzése. A rendelet értelmében a Tanács és a Bizottság az Európai Unió működéséről szóló szerződésben (a továbbiakban: EUMSZ) meghatározott célkitűzésekkel és követelményekkel összhangban többoldalú felügyeletet végez az európai szemeszter keretében. Az európai szemeszter mindenekelőtt az országspecifikus ajánlások megfogalmazását és végrehajtásának felügyeletét foglalja magában.
- (2) A Bizottság 2025. november 25-én véleményt fogadott el Luxemburg 2026. évi költségvetés-tervezéséről. A Bizottság ugyanezen a napon az 1176/2011/EU rendelet alapján elfogadta a riasztási mechanizmus keretében készült 2026. évi jelentést, amelyben Luxemburgot nem sorolta azon tagállamok közé, amelyek vonatkozásában részletes felülvizsgálatra van szükség. A Bizottság elfogadta az euroövezet gazdaságpolitikájáról szóló tanácsi ajánlásra vonatkozó ajánlást, az Európai Unióban a humán tőkéről szóló tanácsi ajánlásra vonatkozó ajánlást, valamint a 2026. évi együttes foglalkoztatási jelentésre vonatkozó javaslatot is, amely elemzi a foglalkoztatási iránymutatások és a szociális jogok európai pillérében foglalt elvek végrehajtását. A Tanács 2026. április 21-én elfogadta az euroövezet gazdaságpolitikájáról szóló ajánlást², 2026. március 9-én pedig az együttes foglalkoztatási jelentést és a humán tőkéről szóló ajánlást.
- (3) A Bizottság 2025. január 29-én közzétette a versenyképességi iránytűt, azaz az Unió globális versenyképességének fellendítését célzó, a következő öt évre szóló stratégiai keretet. A versenyképességi iránytű három transzformatív tényezőt határoz meg a fenntartható gazdasági növekedés kulcsfontosságú pilléréként: innováció, dekarbonizáció és versenyképesség, biztonság. A versenyképességi iránytű – a közzététele óta – információforrásként szolgál az európai szemeszter keretében végzett munkához, biztosítva, hogy a tagállamok gazdaságpolitikája összhangban álljon az EU stratégiai céljaival, és olyan egységes megközelítést alkot a gazdasági kormányzást illetően, amely Unió-szerte előmozdítja a fenntartható növekedést, az innovációt és a rezilienciát.

² HL C, C/2026/2434, 2026.4.28., ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2026/2434/oj>

- (4) 2026-ban a gazdaságpolitikai koordináció európai szemesztere továbbra is a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz (RRF)³ végrehajtásával párhuzamosan valósul meg, amely immár az utolsó szakaszába lépett. A helyreállítási és rezilienciaépítési tervek a kohéziós politikai forrásokkal együtt kulcsfontosságúak az európai szemeszter szerinti szakpolitikai prioritások teljesítéséhez, mivel a tervekkel szemben elvárás volt, hogy hatékonyan kezeljék a legutóbbi ciklusok során kiadott releváns országspecifikus ajánlásokban azonosított kihívások összességét vagy jelentős részét, és az európai kohéziós politika keretében finanszírozott programoknak is figyelembe kellett venniük az országspecifikus ajánlásokat. Az RRF végének közeledtével továbbra is alapvető fontosságú, hogy a tagállamok fenntartsák az RRF keretében támogatott és végrehajtott reformokat és beruházásokat, valamint építsenek azokra; ez mindenekelőtt azon reformokra és beruházásokra vonatkozik, amelyek hozzájárulnak az országspecifikus ajánlásokban azonosított kihívások kezeléséhez.
- (5) A Bizottság 2026. június 3-án közzétette a Luxemburgra vonatkozó 2026. évi országjelentést. Ebben értékelte a 2025. évi országspecifikus ajánlások végrehajtása terén Luxemburg által elért eredményeket, és számba vette a helyreállítási és rezilienciaépítési terv Luxemburg általi végrehajtását. Ezen elemzés alapján a Bizottság az országjelentésben azonosította a Luxemburg előtt álló legsürgetőbb kihívásokat. Emellett a jelentésben a Bizottság értékelte, hogy Luxemburg milyen eredményeket ért el a szociális jogok európai pillérének végrehajtása, a foglalkoztatásra, a készségekre, valamint a szegénység és a társadalmi kirekesztődés csökkentésére vonatkozó kiemelt uniós célok elérése, továbbá az Egyesült Nemzetek Szervezete fenntartható fejlődési céljainak megvalósítása terén.

³ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/241 rendelete (2021. február 12.) a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz létrehozásáról (HL L 57., 2021.2.18., 17. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj>).

- (6) A Tanács 2025. január 21-én a Bizottság értékelése és ajánlása alapján ajánlást fogadott el, amelyben jóváhagyta Luxemburg nemzeti középtávú költségvetési-strukturális tervét⁴. A terv a 2025–2029-es időszakra vonatkozik, és költségvetési korlátot állapít meg a nettó kiadások ötéves maximális növekedési rátájának formájában. A Tanács a nettó kiadások maximális növekedési rátáira vonatkozóan a következő ajánlást tette: 2025-ben 5,8 %, 2026-ban 4,7 %, 2027-ben 3,8 %, 2028-ban 5,4 %, 2029-ben pedig 4,7 %. Ez a 2023-as referenciaévhez viszonyítva a következő kumulatív maximális növekedési rátáknak felel meg: 2025-ben 14,2 %, 2026-ban 19,6 %, 2027-ben 24,1 %, 2028-ban 30,8 %, 2029-ben pedig 36,9 %.
- (7) Oroszország Ukrajna elleni agressziós háborúja és annak következményei egzisztenciális kihívást jelentenek az Európai Unió számára. A Bizottság felkérte a tagállamokat arra, hogy összehangoltan aktiválják a Stabilitási és Növekedési Paktum nemzeti mentesítési rendelkezését a védelmi kiadások gyors és jelentős növelésére irányuló uniós erőfeszítések támogatása érdekében⁵, és ezt a javaslatot az Európai Tanács a 2025. március 6-i ülésén üdvözölte. A tagállamok 2028-ig bármikor kérhetik a nemzeti mentesítési rendelkezés aktiválását, amennyiben megfelelnek az (EU) 2024/1263 rendelet 26. cikkében meghatározott kritériumoknak.

⁴ A Tanács ajánlása (2025. január 21.) Luxemburg nemzeti középtávú költségvetési-strukturális tervének jóváhagyásáról (HL C, C/2025/[650], 2025.2.10., ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2025/650/oj>).

⁵ A Bizottság közleménye – A megnövekedett védelmi kiadások kezelése a Stabilitási és Növekedési Paktum keretében, Brüsszel, 2025.3.19., C(2025) 2000 final.

- (8) Luxemburg 2026. április 29-én benyújtotta az elért eredményekről szóló, 2026. évi éves jelentését⁶, amely a nettó kiadások ajánlott maximális növekedési rátájának betartását, valamint az európai szemeszter országspecifikus ajánlásaiban megjelölt fő kihívásokra reagáló reformok és beruházások végrehajtását taglalja. Luxemburnak az elért eredményekről szóló éves jelentésébe a helyreállítási és rezilienciaépítési terv végrehajtása terén tett előrehaladásról – az (EU) 2021/241 rendelet 27. cikkével összhangban – készített féléves jelentések is beépültek.
- (9) A reál-GDP 2025-ben 0,6 %-kal nőtt, a HICP-infláció pedig 2,5 % volt. A Bizottság 2026. tavaszi előrejelzése szerint a reál-GDP 2026-ban 1,6 %-kal, 2027-ben pedig 2,0 %-kal nő, a HICP-infláció pedig 2026-ban 2,7 %, 2027-ben pedig 1,8 % lesz.
- (10) Az Eurostat által szolgáltatott adatok alapján⁷ Luxemburg GDP-arányos államháztartási egyenlege a 2024. évi 0,9 %-os többletről 2025-ben 2,0 %-os hiányra csökkent. Az államháztartási egyenleg 2025. évi romlása főként a bevételek mérsékelt növekedését – ami részben a vásárlóerő és a versenyképesség megőrzését célzó intézkedések hatásával magyarázható –, és a részben a tartós beruházásokkal magyarázható dinamikus kiadásokat tükrözi. Az előrejelzés zárónapján ismert szakpolitikai intézkedések alapján a Bizottság 2026. tavaszi előrejelzése 2026-ra a GDP 1,2 %-ának, 2027-re pedig a GDP 1,5 %-ának megfelelő költségvetési hiányt valószínűsít.

⁶ Az elért eredményekről szóló 2026. évi jelentések a következő internetcímen érhetők el: https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/stability-and-growth-pact/preventive-arm/annual-progress-reports_en

⁷ Az Eurostat euromutatói, 2026. április 22.

- (11) A Bizottság becslései alapján a nemzeti és az uniós finanszírozású kiadásokat egyaránt magában foglaló költségvetési irányvonal⁸ 2025-ben expanzív volt, a GDP 1,7 %-ának megfelelő mértékben. A költségvetési irányvonal az előrejelzések szerint 2026-ban a GDP 0,4 %-ának megfelelő mértékben restriktív, 2027-ben pedig a GDP 0,9 %-ának megfelelő mértékben expanzív lesz.
- (12) Az Eurostat által szolgáltatott adatok alapján⁹ Luxemburg GDP-arányos államadóssága a 2024 végi 26,3 %-ról 2025 végére 26,5 %-ra nőtt. Az előrejelzés zárónapján ismert szakpolitikai intézkedések alapján a Bizottság 2026. tavaszi előrejelzése szerint a GDP-arányos államadósság 2026 végére 29,2 %-ra, 2027 végére pedig 30,2 %-ra fog növekedni.
- (13) Az Eurostat adatai¹⁰ alapján Luxemburg védelemre fordított államháztartási kiadásai 2025-ben összesen a GDP 1,0 %-át tették ki. A Bizottság 2026. tavaszi előrejelzése szerint 2026-ban a GDP 1,2 %-át fogják kitenni¹¹.
- (14) Az Unió továbbra is szembesül az energiaellátási zavarok és a fokozott áringadozás kockázatával, amit tovább súlyosbítanak a globális olaj- és gázpiacokat érintő geopolitikai feszültségek. A 2022–2023-as energiaválság tapasztalatai azt mutatják, hogy a széles körű és nem célzott intézkedések jelentős költségvetési terhekkel járnak, valamint szociális és gazdasági szempontból nem hatékonyak. A közel-keleti háború 2026. februári kitörése óta – a Bizottság 2026. tavaszi előrejelzésének zárónapjáig – Luxemburg nem fogadott el új költségvetés-politikai intézkedéseket a magas energiaárak háztartásokra és vállalkozásokra gyakorolt hatásának enyhítése érdekében¹².

⁸ A költségvetési irányvonal az államháztartás mögöttes költségvetési pozíciójában bekövetkezett éves változás mérőszáma. Mind a nemzeti finanszírozású, mind az uniós költségvetésből finanszírozott költségvetési politikákból eredő gazdasági impulzus értékelésére irányul. A költségvetési irányvonal a következők különbözeteként mérhető: i. a középtávú potenciális növekedés és ii. a diszkrecionális bevételi intézkedéseket nem tartalmazó, a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközből és más uniós alapokból nyújtott vissza nem térítendő támogatások (grants) által finanszírozott kiadásokat azonban tartalmazó elsődleges kiadások változása.

⁹ Az Eurostat euromutatói, 2026. április 22.

¹⁰ Eurostat, *government expenditure by classification of functions of government (COFOG)* (államháztartási kiadások a kormányzati funkciók osztályozása (COFOG) szerint).

¹¹ A védelmi kiadások NATO szerinti fogalommeghatározása eltér a COFOG szerinti fogalommeghatározástól. Továbbá eltérések fordulhatnak elő a kiadások – különösen a katonai felszerelésekkel kapcsolatos kiadások – elszámolásának időpontja következtében is, mivel a NATO-n belüli jelentéstétel nem a nemzeti számlák szabályait követi az elszámolás időpontja tekintetében.

¹² A kormány és a szociális partnerek 2026. június 8-án aláírták a „Resilienzpak”-ot.

- (15) A Bizottság számításai alapján Luxemburgban a nettó kiadások 2025-ben 8,7 %-kal, 2024-ben és 2025-ben pedig összesen 15,7 %-kal nőttek. A nettó kiadások növekedése 2025-ben meghaladja az ajánlott maximális növekedési rátát, évesítve, GDP-arányosan 1,3 %-os eltérést eredményezve. 2024-et és 2025-öt együttesen tekintve a nettó kiadások kumulatív növekedési rátája szintén meghaladja az ajánlott maximális növekedési rátát, ami a GDP 0,6 %-át marginálisan meghaladó kumulatív eltérésnek felel meg.
- (16) A Bizottság számításai alapján Luxemburgban a nettó kiadások 2026-ban várhatóan 3,5 %-kal, 2024-ben, 2025-ben és 2026-ban pedig összesen 19,7 %-kal nőnek. A nettó kiadások 2026-ra előre jelzett növekedése nem éri el az ajánlott maximális növekedési rátát. 2024-et, 2025-öt és 2026-ot együtt vizsgálva az előrejelzések szerint a nettó kiadások kumulatív eltérése a GDP kevesebb mint 0,1 %-ára csökken.

- (17) Luxemburg nyugdíjrendszere közép- és hosszú távú kihívásokkal néz szembe, mivel az előrejelzések szerint a demográfiai trendek veszélyeztetik a fenntarthatóságát. Az idősödésről szóló 2024. évi jelentés szerint Luxemburg nyugdíjkiadásai 2070-ben várhatóan elérik a GDP 17,5 %-át, és ez 2022-höz képest 8,3 százalékpontos növekedést jelent, ami a legnagyobb növekedés az EU-ban. 2025 decemberében Luxemburg nyugdíjreformot fogadott el. A reform főként a járulékok mértékének 1,5 százalékponttal 25,5 %-ra történő emeléséből, a hosszabb életpályák adókedvezmények biztosítása révén történő növelésére irányuló korlátozott intézkedésekből, a progresszív nyugdíjra való jogosultság bevezetéséből, valamint a legtöbb korengedményes nyugdíjas kötelező járulékfizetési időszakának meghosszabbításából áll¹³. Összességében úgy tűnik, hogy a reform nem elegendő a nyugdíjrendszer hosszú távú fenntarthatóságát érintő strukturális problémák megoldásához, és valószínűleg az 55–64 éves munkavállalók alacsony munkaerőpiaci részvételi arányát sem növeli jelentősen. A népesség elöregedése, valamint a foglalkoztatás növekedésének a rendszer egyensúlyának fenntartásához szükséges éves 2–3 %-os növekedés alá történő várható lassulása az előrejelzések szerint oda vezet, hogy 2029-ben a nyugdíjkiadások meg fogják haladni a nyugdíjrendszerbe befizetett járulékokat, 2048-ra pedig kimerülnek a tartalékok. A nyugellátások magasak, bruttó helyettesítési rátájuk 2022-ben 75 % volt¹⁴, míg a nyugdíjban töltött idő itt a leghosszabb az EU-ban (Luxemburg esetében 25,2 év, szemben a 21,3 éves uniós átlaggal 2022-ben)¹⁵. 2025-ben az EU-ban Luxemburgban volt a legalacsonyabb az 55–64 éves munkavállalók munkapiaci részvételi aránya (51,9 %, szemben az uniós 69,5 %-kal)¹⁶. Bár a törvényben előírt nyugdíjkorhatár 65 év, a korai nyugdíjba vonulás 57 éves kortól lehetséges, ami az egyik legalacsonyabb tényleges nyugdíjbavonulási életkor az EU-ban. A hosszabb pályafutást, valamint az 55–64 éves munkavállalók magasabb részvételi arányát ösztönző intézkedések elősegítenék a nyugdíjak fenntarthatóságának és a gazdasági növekedésnek a támogatását.

¹³ [Loi du 19 Decembre 2025 \(Nyugdíjreform\)](#) és [loi du 19 Decembre 2025 \(Adóösztönzők\)](#).

¹⁴ [OECD: OECD Economic Surveys](#): (Az OECD gazdasági felmérései) [Luxemburg, 2025](#).

¹⁵ [2024 Ageing report](#): Arithmetic mean of female and male life expectancy at 65 plus 65 minus the average labour market exit age (Az idősödésről szóló 2024-es jelentés: a nők és férfiak 65 éves korban várható élettartamának számtani közepe plusz a 65 év és az átlagos munkaerőpiaci kilépési életkor különbsége).

¹⁶ Eurostat: [lfsa_argan](#).

- (18) Luxemburg komoly lakhatási kihívással néz szembe, mivel az ingatlanárak emelkedése miatt az elmúlt évtizedben jelentősen csökkent a megfizethetőség. Miután a lakásárak egy évtized alatt megduplázódtak, a 2022. évi csúcsot követően csökkenni kezdtek, és két év alatt több mint 15 %-kal estek vissza. A csökkenést a kamatlábak jelentős növekedése váltotta ki, amely kedvezőtlenül befolyásolta a hitelfelvételi kapacitást. Ennek ellenére azonban az árak azóta ismét emelkedni kezdtek, és 2025-ben a luxemburgi lakásárak nominális értéken 60 %-kal magasabbak voltak, mint egy évtizeddel ezelőtt, miközben az átlagbér ugyanebben az időszakban csak 40 %-kal nőtt. Luxemburg az EU legdrágább lakáspiaca. A magas lakásárak a kereslet és a kínálat közötti egyensúly hiányának tudhatók be, amelyet a népességnövekedés vezérel, és amelyet megerősít a keresletet támogató és a földfelhalmozást előnyben részesítő adózási keret, valamint a földtulajdon koncentrációja. A földterületek hasznosítása és az adóreform továbbra sem valósult meg, a módosított törvénytervezetek pedig több lehetőséget kínálnak az adómentességre. Az olyan ambiciózus reformok, mint például a több fejlesztési célú földterület felszabadítására és az állami földterületeken nagyszabású városfejlesztési projektek végrehajtására irányuló intézkedések elősegítenék a lakáskínálat növelését, többek között a megfizethető lakhatás biztosításával. Emellett a keresleti oldalon a jelzáloghitel-kamatok levonhatóságának fokozatos megszüntetése segítene visszaszorítani a lakásárakat. A prioritások közé tartozik továbbá a makroprudenciális keret megerősítése a háztartások magas szintű eladósodottságához és a változó kamatlábú jelzáloghitelek jelentős arányához kapcsolódó rendszerszintű kockázatok csökkentése érdekében.

- (19) Luxemburg a határokon átnyúló jelentős mértékű ingázás és a gépkocsiktól – többek között a vállalati autóktól – való nagy fokú függőség miatt jelentős közlekedési kihívásokkal néz szembe, ezt pedig tovább súlyosbítja az elégtelen lakáskínálat, amely arra kényszeríti a munkavállalókat, hogy a munkahelyüktől távolabb költözzenek¹⁷. Ez a helyzet forgalmi torlódásokat eredményez, amelyek hatással vannak a környezeti fenntarthatóságra. Bár Luxemburg haladást ért el a tömegközlekedés javítása terén, az ingázó munkavállalók igényeinek kielégítéséhez összehangolt, határokon átnyúló stratégiára lenne szükség. Ez magában foglalja a konnektivitás javítását, a vasúti közlekedési infrastruktúra szomszédos országokkal való összekapcsolását, a jegykiadó rendszerek integrálását, valamint az utolsó kilométeres csatlakozások javítását.
- (20) Luxemburg továbbra is ki van téve az agresszív adótervezési kockázatoknak, amelyek a számos multinacionális csoportnak otthont adó és nagy, határokon átnyúló befektetési állománnyal rendelkező jelentős pénzügyi központként betöltött szerepéhez kapcsolódnak. Luxemburg átültette a vonatkozó európai uniós jogszabályokat, többek között az (EU) 2022/2523 tanácsi irányelvet¹⁸ (a továbbiakban: a 2. pillérrel szóló irányelv), és további intézkedéseket hozott nemzeti szinten, a 2. pillér hatálya ugyanakkor a legalább 750 millió EUR éves bevétellel rendelkező nagy szervezetekre korlátozódik. Luxemburg így különösen a kamat- és jogdíjfizetések levonhatóságának tilalmára vonatkozó szabályt vezetett be. Ez az intézkedés az adózási szempontból harmadik országbeli joghatóságok európai uniós jegyzékén szereplő joghatóságokra vonatkozik, így a hatálya korlátozott.
- (21) A helyi és regionális hatóságok, a szociális partnerek, a civil társadalom szereplői és más releváns érdekelt felek szisztematikus, érdemi és időben történő bevonása továbbra is alapvető fontosságú a széles körű szerepvállalás biztosításához és ezáltal az uniós finanszírozási eszközök sikeres végrehajtásához, valamint az európai szemeszter összefüggésében is.

¹⁷ Statec, 2025, P2021 N°18 - *La dépendance automobile persiste pour les déplacements domicile-travail*.

¹⁸ A Tanács (EU) 2022/2523 irányelve (2022. december 14.) az Unióban a multinacionális vállalatcsoportokra és a nagy volumenű belföldi vállalatcsoportokra vonatkozó globális minimum-adószint biztosításáról (HL L 328., 2022.12.22., 1. o.).

- (22) Az Európai Regionális Fejlesztési Alapból (ERFA), az Igazságos Átmenet Alapból (IÁA), az Európai Szociális Alap Pluszból (ESZA+) és a Kohéziós Alapból (KA) nyújtott támogatásokból finanszírozott kohéziós politikai programok végrehajtása során Luxemburg mind a projektek kiválasztása, mind a kifizetések tekintetében meghaladja az átlagos uniós ütemet. Fontos fenntartani a jelenlegi lendületet, miközben maximalizálni kell a beruházások helyszíni hatását. Luxemburg a kohéziós politikai programjai keretében már most is lépéseket tesz a versenyképesség és a növekedés fellendítése érdekében. Mindazonáltal előfordulhat, hogy egyes területeken, többek között az IÁA keretében a digitalizációval és az energetikai infrastruktúrákkal kapcsolatos területeken tovább kell fokozni a végrehajtásra irányuló erőfeszítéseket.
- (23) Luxemburg számos kihívással néz szembe az innováció és a versenyképesség, az energetikai átállás és a környezetvédelem, az iskolai egyenlőség, a felfelé irányuló társadalmi konvergencia és a humántőke-fejlesztés terén.
- (24) Szilárd tudományos alapja és jó nemzetközi összeköttetésekkel rendelkező kutatási rendszere ellenére az üzleti innováció, valamint a helyi innovatív induló vállalkozások és a kis- és középvállalkozások (kkv-k) növekedési lehetőségei továbbra is korlátozottak. Luxemburg továbbra sem használja ki kellőképpen az új technológiák bevezetésében és a digitalizációban rejlő lehetőségeket, és a kkv-k¹⁹ alapvető digitális intenzitása tekintetében az uniós átlag alatt teljesít (), miközben az innovatív technológiai beruházások nagy része multinacionális csoportokon belül valósul meg, ami kedvezőtlen hatással van a gazdaság diverzifikációjára és versenyképességére. Emellett az ország üzleti K+F-intenzitása az elmúlt két évtizedben csökkenő tendenciát mutatott, és 2024-ban a GDP 0,45 %-ára esett vissza, ami messze elmarad az 1,49 %-os uniós átlagtól. Bár ezt részben Luxemburg szolgáltatásalapú gazdasága magyarázza, az ágazatok széles körében lényegesen alacsonyabbak az üzleti K+F-kiadások, mint a legjobban teljesítő országokban²⁰. Emellett a kutatási eredmények minőségét nem hasznosítják teljes mértékben, és a tudomány és a vállalkozások közötti kapcsolatok továbbra is gyengék.

¹⁹ Eurostat ([isoc_e_dii](#)), valamint „Luxembourg Startup Ecosystem Assessment and Benchmarking” (A luxemburgi induló vállalkozások ökoszisztémájának értékelése és összehasonlítása), Gazdasági Minisztérium, [2023](#).

²⁰ [OECD Economic Surveys](#): (Az OECD gazdasági felmérései)[Luxemburg, 2025](#).

- (25) Luxemburg gazdasága továbbra is rendkívül versenyképes, különösen a nagy nemzetközi pénzügyi ágazata révén. Ugyanakkor továbbra is ki van téve a csökkenő termelékenységhez kapcsolódó strukturális nyomásnak. 2015 és 2025 között a teljes tényezőtermelékenység mintegy 4 %-kal csökkent, miközben az uniós aggregátum körülbelül 6 %-os növekedést mutatott. E csökkenés főként a pénzügyi ágazatnak tudható be, ahol az egy ledolgozott munkaóra jutó bruttó hozzáadott érték ugyanebben az időszakban mintegy 11,6 %-kal csökkent. A növekvő nemzetközi verseny, a változó európai uniós szabályozási követelmények, a munkaerőpiaci korlátok, valamint a nagyobb értékű tevékenységek továbbra is korlátozott diverzifikációja rontják a gazdaság rezilienciáját és hosszú távú versenyképességét. Ezzel összefüggésben Luxemburnak fokoznia kell a pénzügyi ágazat további diverzifikálására irányuló erőfeszítéseit az innováció és az új technológiák bevezetésére vonatkozó feltételek javításával, beleértve a belföldi innovációkat és technológiákat. A vonatkozó üzleti és szakmai szolgáltatások terén a verseny és a piacra jutás erősítése, az innováció terjesztésének megkönnyítése, valamint az üzleti környezet keretfeltételeinek további javítása lehetővé tenné a termelékenység növekedését.
- (26) Luxemburg ötvözi a háztartások magas megtakarításait és a befektetési alapok rendkívül fejlett ökoszisztémáját. A hosszú távú kockázati tőke azonban csak szerény mértékben jut el belföldön az innovációs tevékenységekhez, ami továbbra is kedvezőtlen hatással van a gazdaság diverzifikációjára és a termelékenység szélesebb körű növekedésére. Bár Luxemburg megerősítette innovációfinanszírozási struktúrájának egyes részeit, beleértve az állami támogatási eszközöket és az induló beruházásokra vonatkozó adókedvezményeket, a rendelkezésre álló bizonyítékok arra utalnak, hogy a finanszírozási korlátok továbbra is különösen relevánsak a későbbi magvető, a növekedési és a léptékváltási szakaszokban, és hogy a meglévő eszközök nem terelik megfelelően a háztartások megtakarításait az innovatív belföldi vállalkozások felé. Ebben az összefüggésben a háztartások diverzifikált sajáttőke- és hosszú távú befektetési alapokban való nagyobb részvételének elősegítése – megfelelő fogyasztóvédelmi biztosítékok és a hosszú tartási időszakokhoz kapcsolódó ösztönzők mellett – segíthet abban, hogy a háztartások megtakarításait az innováció finanszírozására fordítsák.

- (27) Luxemburgban továbbra is korlátozott a kiegészítő nyugdíj fedezete. A foglalkoztatási kiegészítő rendszerekhez való hozzáférés nagymértékben függ a munkáltató kezdeményezésétől, ami csökkentheti a hozzáférést, különösen a kisebb vállalkozások munkavállalói esetében. Emellett a jogi és költségvetési bizonytalanság is visszatarthatja a határokon átnyúló tevékenységet folytató munkavállalók egy részét a részvételtől. Luxemburg pénzügyi ágazata ugyanakkor igen fejlett ahhoz, hogy támogassa a kiegészítő nyugdíjrendszerekhez való szélesebb körű hozzáférést, valamint a megfelelő jogi és szabályozási keretet. Az egyszerű, hordozható és költségátlátható kiegészítő nyugdíjrendszerek elérhetőségének javítása – például az automatikus beléptetés bevezetése révén – hozzájárulhat a hosszú távú megtakarításokban való részvétel bővítéséhez és a nyugdíjak megfelelőségének támogatásához, különösen azon munkavállalók esetében, akiknek a munkáltatója nem biztosítja a valamely rendszerhez való hozzáférést.
- (28) Bár Luxemburg elkötelezett az üzleti szolgáltatási ágazat szabályozási környezetének javítása mellett, továbbra is fennállnak bizonyos jelentős szabályozási akadályok. Az OECD²¹ és az Európai Bizottság²² szerint a szabályozási korlátozások továbbra is különösen szigorúak az ügyvédek, a közjegyzők, az építészek, az építőmérnökök és a könyvelők esetében. A versenykorlátozó akadályok az egyes szakmákhoz való hozzáférés korlátozott lehetőségeihez, a különböző adminisztratív kötelezettségekhez, a kötelező díjak meglétéhez, illetve a reklámozás és a marketing bármely formájának tilalmához köthetők²³. A követelmények csökkentése vagy a rugalmasság növelése fokozná a versenyt a szabályozott szakmák ágazatában. A kiskereskedelmi ágazatban a szabályozási korlátozások még mindig valamivel szigorúbbak, mint a hasonló országokban – bár 2018 óta jelentősen csökkentek. Emellett Luxemburg az olyan tagállamok közé tartozik, ahol a legnagyobbak az Európai Gazdasági Térségen (EGT) belüli szolgáltatáskereskedelem akadályai²⁴, amelyek olyan fő ágazatokat érintenek, mint az építőipar és a számvitel.

²¹ OECD: [Product Market Regulation indicators](#) [Termékpiaac-szabályozási mutatók], 2024.

²² Az Európai Bizottság [közleménye a szakmai szolgáltatások szabályozására vonatkozó reformajánlások aktualizálásáról](#), COM(2021) 385, 2021.7.9.

²³ OECD, [OECD Economic Surveys](#): (Az OECD gazdasági felmérései) [Luxemburg | OECD](#), 106. o., 2025. április.

²⁴ Az Európai Bizottság személyzeti számításai az OECD EGT-n belüli [STRI](#) adatbázisa alapján.

- (29) Annak ellenére, hogy a közelmúltban jelentős mértékben csökkent a közúti közlekedésből származó üvegházhatásúgáz-kibocsátás – az olyan szakpolitikáknak köszönhetően, mint a 2035-re szóló nemzeti mobilitási terv²⁵ és az ingyenes tömegközlekedés –, továbbra is ez az ágazat az elsődleges üvegházhatásúgáz-kibocsátási forrás, amely 2024-ben a luxemburgi vállaláselosztási ágazatok teljes kibocsátásának 59 %-ért felelt²⁶. Emellett jelentősen hozzájárul más légszennyező anyagok kibocsátásához is, így 2023-ban az NO_x-kibocsátás 62 %-át, illetve a PM₁₀-kibocsátás 32 %-át tette ki²⁷. Bár Luxemburg előrelépést tett az elektromos járművek előmozdítása terén, a közlekedés további dekarbonizációja és a tömegközlekedési infrastruktúrába való beruházás hozzájárulna a kibocsátások csökkentéséhez a 2030-ra vonatkozó nemzeti kibocsátáscsökkentési céllal és Luxemburnak a közös kötelezettségvállalási rendeletben meghatározott, 2030-ra vonatkozó uniós célkitűzésével összhangban²⁸.
- (30) A fosszilis tüzelőanyagoktól való függőségnek a lakóépületekre és nem lakóépületekre vonatkozó energiahatékonysági intézkedések révén történő csökkentésére irányuló erőfeszítések terén kevés előrelépés történt. 2019 és 2024 között a lakossági ágazatban Luxemburg végsőenergia-fogyasztása a háztartások energiamegtakarítása ellenére stagnált. A megtakarításokat főként a lakások és a nagyobb lakások megnövekedett száma ellensúlyozta. Luxemburg tavaly 2025 utánra is meghosszabbította a „Klimabonus Wunnen” programot azzal a szándékkal, hogy növelje az energiamegtakarításokat a meglévő építőipari ágazatban. Luxemburg azt tervezi, hogy a nem lakóépületek energiamegtakarításának javítása érdekében összehangolja intézkedéseit az uniós minimális energiahatékonysági előírásokkal a nemzeti szinten meghatározott küszöbértékek alapján. Míg Luxemburgban az ipar a teljes ÜHG-kibocsátás viszonylag kis részéért felelős, és jelentősen csökkentette kibocsátásintenzitását, az ipari ÜHG-kibocsátás továbbra is szorosan kapcsolódik az energiafelhasználáshoz. Bár számos önkéntes rendszer, támogatási keret és kialakulóban lévő technológia létezik az ipar dekarbonizációjára, ezek még nem szolgálják teljes mértékben a szükséges átalakulás mértékét és ütemét.

²⁵ [PNM 2035 - Plan national de mobilité - Le gouvernement luxembourgeois](#) (Nemzeti mobilitási terv – Luxemburg kormánya).

²⁶ A 2023. évi közös kötelezettségvállalási rendelet hatálya alá tartozó kibocsátások becsült jegyzékadatakon alapulnak. A végleges adatok 2027-ben, átfogó felülvizsgálatot követően kerülnek megerősítésre.

²⁷ [EEA, Air pollutant emissions data viewer \(Gothenburg Protocol, Air Convention\) 1990-2023, 2026](#) (EGT, Légszennyezőanyag-kibocsátási adatmegjelenítő (Göteborgi Jegyzőkönyv, a levegőszennyezésről szóló egyezmény), 1990–2023, 2026).

²⁸ [A Bizottság \(EU\) 2020/2126 végrehajtási határozata](#).

- (31) Az átvitelirendszer-üzemeltető úgy véli, hogy a megújulóenergia-átviteli igények kezelése érdekében korszerűsíteni kell a nagyfeszültségű hálózatot, és növelni kell a kapacitását a közeljövőben várható kereslet kielégítése érdekében, beleértve a határokon átnyúló összeköttetéseket. Luxemburg 2025-ben 51 olyan konkrét intézkedés elfogadásával megkezdte a megújuló energiára való átállás előmozdítását, amelyek magukban foglalták többek között a megújuló energia alkalmazásának felgyorsítását és egyszerűsítését olyan intézkedések révén, mint a digitalizált engedélyezési eljárások, az optimalizált földhasználat vagy a polgárok bevonása. Ezen intézkedések teljes körű és időben történő végrehajtása kulcsfontosságú ahhoz, hogy Luxemburg 2030-ra elérje az energiaszerkezetében a megújuló energia 37 %-os részarányára vonatkozó célkitűzését.
- (32) Luxemburg a vízminőség, az ökoszisztéma állapotromlása és a földhasználat terén környezeti kihívásokkal néz szembe, amelyek hatással vannak a környezeti fenntarthatóságra és a gazdasági tevékenységre. A vízkészletekre számos tényező terhelést jelent, így többek között a tápanyag- és peszticidszennyezés, az ipari kibocsátások és a víztestek fizikai változásai, amelyek mind a felszíni, mind a felszín alatti vizeket érintik, és kockázatot jelentenek a víz rendelkezésre állására és minőségére nézve. Az ökoszisztémákra egyre nagyobb nyomás nehezedik a szennyezés, a területelvonás és az éghajlatváltozás miatt, miközben a gazdasági tevékenység jelentős része az ökoszisztéma-szolgáltatásoktól függ. Az elmúlt évtizedekben romlott az erdők egészsége, különösen a 2018 óta a számos aszály által okozott, éghajlattal kapcsolatos károk miatt. Ezáltal az erdők már kevésbé képesek arra, hogy olyan kulcsfontosságú szolgáltatásokat nyújtsanak, mint a szén-dioxid-tárolás, a vízszabályozás és a biológiai sokféleség védelme. Ezek a kihívások rávilágítanak a vízminőség javításának, a fenntartható mezőgazdaság további előmozdításának, valamint az éghajlatváltozáshoz alkalmazkodó erdőgazdálkodás megerősítésének fontosságára. Bár Luxemburg lépéseket tett a vízgazdálkodás javítása, a fenntarthatóbb területkezelési és mezőgazdasági gyakorlatok előmozdítása, valamint az erdőkre vonatkozó szakpolitikai keret megerősítése érdekében, továbbra is hiányosságok állnak fenn, és továbbra is nyomás nehezedik az ökoszisztémákra. A környezetvédelmi, éghajlat-politikai és mezőgazdasági szakpolitikai területek közötti irányítás és koordináció megerősítése, valamint a beruházási hiányok felszámolása támogatná a vízre, a földhasználatra és az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásra összpontosító intézkedések hatékony végrehajtását. Emellett a körforgásos jellegre vonatkozó intézkedésekbe való beruházás – különösen az upstream ágazatokban – hozzájárulna a környezeti terhelés csökkentéséhez, valamint a fenntarthatóbb és reziliensebb gazdaság támogatásához.

- (33) Tekintettel arra, hogy a humán tőke döntő szerepet játszik az Unió versenyképességének és stratégiai autonómiájának fokozásában, a Tanács 2026-ban azt ajánlotta, hogy a tagállamok hozzanak intézkedéseket azoknak a humán tőkével kapcsolatos strukturális kihívásoknak a készségek, valamint az oktatás és a képzés területén való sürgős kezelése érdekében, amelyek akadályozzák a versenyképességet. A Luxemburnak címzett 2026. évi országspecifikus ajánlások hozzájárulhatnak az Európai Unióban a humán tőkéről szóló tanácsi ajánlás végrehajtásához.
- (34) Luxemburg oktatási rendszerében továbbra is egyenlőtlenségek figyelhetők meg az oktatási teljesítmény terén, különösen a különböző nyelvi háttérrel rendelkező diákok körében. Az oktatás többnyelvű jellege – ami különösen nagy kihívást jelent a diákok közel 70 %-a számára, akik otthon nem találkoznak a luxemburgi nyelvvel – hozzájárul a tartós teljesítménybeli eltérésekhez²⁹, és ezt tovább fokozza a társadalmi-gazdasági háttér és a korai pályaorientáció. E kihívások felszámolása érdekében nemrég elfogadtak egy – 2027 szeptemberében bevezetendő – reformot, amelynek keretében választani lehet majd, hogy az írás-olvasás nyelve a német vagy a francia legyen-e, és a szülők érdemi bevonását is erősíteni kívánják. A reform hatékonysága végső soron attól fog függeni, hogy az iskolák képesek lesznek-e a tanítási módszereiket e diákok sajátos igényeihez igazítani. Eközben rendszerszintű egyenlőtlenségekre utalnak a magasabb korai iskolaelhagyási és NEET-szintek a hátrányos helyzetű és nem anyanyelvi diákok körében, valamint a magasabb társadalmi-gazdasági csoportok felülreprezentáltsága a jobban teljesítő európai állami iskolákban. Mivel Luxemburg az egyik olyan uniós tagállam, ahol a szülők iskolai végzettségének betudhatóan a legnagyobb teljesítménybeli különbségek tapasztalhatók³⁰, a nyelvi szempontból sokszínű és hátrányos helyzetű diákok célzott támogatása elengedhetetlen az egyenlő esélyek biztosításához és az egyenlőtlenségek csökkentéséhez.

²⁹ ÉpStan Dashboard: Results from the Luxembourg school monitoring programme 'Épreuves Standardisées' (Az „Épreuves Standardisées” luxemburgi iskolai felmérés eredményei) <http://dashboard.epstan.lu>.

³⁰ ICILS, 2023.

- (35) Luxemburg továbbra is jelentős munkaerőpiaci kihívásokkal néz szembe a strukturális munkaerőhiány és a munkaerőpiaci részvétel kapcsán. Luxemburg általánosan magas gazdasági fejlettsége ellenére az utóbbi években nőtt a munkanélküliség, és meghaladta az uniós átlagot. A strukturális munkaerőhiány is nőtt: a makrogazdasági meg nem felelés 2024-ben elérte a 26,8 %-ot, ami jelentősen meghaladja az európai uniós átlagot, és ami jelentős foglalkoztatási egyenlőtlenségeket tükröz a különböző készségszinteken. A munkaerőpiacot a magas szintű képzettséggel rendelkező munkavállalók iránti erős kereslet jellemzi, miközben az alacsony képzettségűek esetében továbbra is korlátozottabbak a foglalkoztatási kilátások, ami hozzájárul az egyenlőtlenségekhez és a dolgozói szegénységhez. A szegénységi szintek azonban 2025-ben alacsonyabbak voltak, valószínűleg a jövedelmekre és életkörülményekre vonatkozó adatgyűjtés javulása miatt, bár a korábbi adatok már csökkenő szinteket mutattak. A szegénység vagy a társadalmi kirekesztettség kockázatának kitettek aránya jelenleg 18,2 % (EU: 20,8 %). Ugyanakkor az idősebb munkavállalók foglalkoztatási és aktivitási rátája továbbra is a legalacsonyabb az Európai Unióban: a tartós munkanélküliség a 45 éves és annál idősebb munkavállalók körében koncentrálódik, a felnőttkori tanulásban való részvétel pedig továbbra is mérsékelt, ami korlátozza a munkavállalók azon képességét, hogy alkalmazkodjanak a változó készségigényekhez. Bár Luxemburg intézkedéseket hozott a foglalkoztatási kilátások javítása, valamint a továbbképzés és átképzés támogatása érdekében, ezek hatása továbbra is széttagolt; a készségfejlesztés és az aktív munkaerőpiaci szakpolitikák összehangoltabb megközelítése – beleértve a szakképzés előmozdítását és az egész életen át tartó tanulás fokozását – támogatná a foglalkoztathatóságot, kezelné a strukturális munkaerőhiányt és javítaná a munkaerőpiaci teljesítményt. E kihívások kezelése hozzájárulna a társadalmi felzárkózás támogatásához is, összhangban a Bizottság szolgálatai által a társadalmi konvergenciával kapcsolatos keretnek megfelelően elvégzett második szakaszos elemzéssel³¹.

³¹ [SWD\(2026\) 122 – Second-stage country analysis on social convergence in line with the Social Convergence Framework \(SCF\), 2026](#) (A társadalmi konvergenciával kapcsolatos keretnek megfelelően a társadalmi konvergenciára vonatkozóan elvégzett második szakaszos országelemzés).

- (36) Az euroövezeti tagállamok gazdaságai közötti szoros összefonódásokra és a gazdasági és monetáris unió működéséhez való együttes hozzájárulásukra tekintettel a Tanács 2026-ban azt ajánlotta, hogy az euroövezeti tagállamok tegyenek intézkedéseket – többek között helyreállítási és rezilienciaépítési terveik keretében – az euroövezet gazdaságpolitikájáról szóló 2026. évi ajánlás végrehajtása érdekében. Luxemburg esetében az 1. ajánlás hozzájárul az euroövezetre vonatkozó első, második, harmadik, ötödik és tizennegyedik ajánlás végrehajtásához, a 2. ajánlás hozzájárul az euroövezetre vonatkozó negyedik ajánlás végrehajtásához, a 3. ajánlás hozzájárul az euroövezetre vonatkozó hetedik, nyolcadik, kilencedik és tizenegyedik ajánlás végrehajtásához, a 4. ajánlás hozzájárul az euroövezetre vonatkozó hetedik ajánlás végrehajtásához, az 5. ajánlás pedig hozzájárul az euroövezetre vonatkozó ötödik ajánlás végrehajtásához,

AJÁNLJA, hogy Luxemburg 2026-ban és 2027-ben hozzon intézkedéseket a következők szerint:

1. Tekintettel a nettó kiadások ajánlott felső határától való, 2025-ben rögzített lényeges eltérésre és a Bizottság által 2026-ra előre jelzett eltérésre, hozzon intézkedéseket a nettó kiadások oly módon történő ellenőrzésére, hogy azok megfeleljenek a Tanács által 2025. január 21-én ajánlott maximális növekedési rátáknak. Összességében fokozza a védelmi és biztonsági kiadásokat és készsültséget, ugyanakkor biztosítsa az államadósság fenntarthatóságát és a kiadások hatékonyságát, és fokozatosan igazítsa ki a költségvetést a strukturálisan magasabb védelmi kiadások fenntartása érdekében. Biztosítsa, hogy az energiaár-emelkedés hatásának enyhítése érdekében hozott intézkedések ideiglenesek legyenek, a kiszolgáltatott helyzetben lévő háztartások védelmére vagy az energiaigényes vállalkozások szükségleteinek kezelésére irányuljanak, és megőrizték az energiamegtakarításra irányuló ösztönzőket, továbbá az intézkedések költségvetési terhei összeegyeztethetők legyenek az uniós költségvetési keretrendszer szerinti kötelezettségvállalásokkal. Találjon megoldást a nyugdíjrendszer hosszú távú fenntarthatóságára, különösen a korai nyugdíjba vonulás korlátozásával és az idősebb munkavállalók részvételének és foglalkoztatási rátájának növelésével. Növelje a lakáskínálatot, különösen az átfogó földhasználati politika és az ingatlanadó-reform elfogadása, az állami földterületeken megvalósuló nagyszabású városfejlesztési projektek kidolgozása, valamint a településtervezéssel és a határokon átnyúló tömegközlekedéssel való koordináció megerősítése révén. Csökkentse az ingatlanpiaccal kapcsolatos kockázatokat a hitelfelvételre irányuló fiskális ösztönzők fokozatos megszüntetésével és a makroprudenciális keret megerősítésével. Tegyen további lépéseket az agresszív adótervezés hatékony kezelése érdekében, különösen azáltal, hogy biztosítja a külföldre, nulla százalékos, illetve alacsony adót kivető országokba irányuló kamat- és jogdíjfizetések megfelelő adóztatását.
2. Biztosítsa a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz keretében megvalósuló reformok és beruházások folytonosságát. Jelentősen gyorsítsa fel a kohéziós politikai programok végrehajtására irányuló erőfeszítéseket, adott esetben a kohéziós politikai keret féldős felülvizsgálata keretében elfogadott stratégiai prioritásokhoz történő forrásátcsoportosításokra és rugalmassági mechanizmusokra építve.
3. Ösztönözze az innovációba történő beruházásokat és támogassa a magas K+F-intenzitású tevékenységeket. Fokozza a versenyképességet azáltal, hogy előmozdítja a diverzifikációt a pénzügyi ágazatban, felgyorsítja a fejlett digitális technológiák kkv-k általi alkalmazását, továbbá segíti a vállalkozások bővülését és a termelékenységnövekedést. Kezelje az innovációfinanszírozási hiányt, többek között a háztartások sajáttőke- és befektetési alapokba való beruházásainak növelése, valamint a kiegészítő nyugdíjrendszerek elérhetőségének javítása révén. Számolja fel a verseny akadályait, például a szolgáltatásnyújtás és a szabályozott szakmák terén.

4. Tegyen további erőfeszítéseket a fenntartható és hatékony közlekedés terén a közlekedés dekarbonizációjának további előmozdítása, valamint a tömegközlekedési infrastruktúrába és a vidéki területek összekapcsoltságába való beruházás révén. Csökkentse a fosszilis tüzelőanyagoktól való általános függőséget az épületek energiahatékonyságába való beruházás révén. Korszerűsítse a nagyfeszültségű hálózatot és növelje annak kapacitását, javítsa a határokon átnyúló összeköttetéseket, valamint könnyítse meg a megújuló energia alkalmazására vonatkozó engedélyezési eljárásokat. Támogassa az önkormányzatokat a megújuló energia alkalmazása terén. Javítsa az éghajlatváltozással szembeni és a vízügyi rezilienciát, többek között a természeti erőforrásokkal való fenntartható gazdálkodás, az erősebb ágazatközi irányítás és a körforgásos jellegre vonatkozó intézkedések révén.
5. Javítsa az iskolarendszer teljesítményét, és biztosítsa az esélyegyenlőséget az iskolákban azáltal, hogy az oktatást a hátrányos helyzetű és a különböző nyelvi háttérrel rendelkező diákok igényeihez igazítja. Orvosolja a strukturális munkaerőhiányt az egész életen át tartó tanulás előmozdítása és az aktív munkaerőpiaci politikák javítása révén.

Kelt Brüsszelben,

a Tanács részéről
az elnök
